

V mesto —?

Takole! Tukaj na vrtu počakam! Ura bije. — Ena, dve! Od dveh do treh je dogovorjeno, da pridejo. Ko bodo prihajale, jih bo videla od daleč. Mis bo šla naprej, Genovefa ob njej, za njima pa Katinka; ker Katinka vedno stika za rožami in ostaja zadaj. Ali pa bo Katinka nedoročljiva in bo hitela naprej, da čimprej obvesti njo, Agato: »Tukaj smo! Le brez skrbi bodi; vse bomo tako uredile, da bo prav. Jaz znam!«

Da bi le! Pa saj bodo! Katinka zna tako prikupljivo govoriti, da doseže, kar hoče. Genovefa je pa bolj preudarna, ker je starejša. In mis —? Ta je pa zavoljo lepšega zraven.

Mis je namreč domača učiteljica. In vse mis so baje samo zavoljo lepšega pri hiši. Vsaj Katinka tako pravi; ker Katinka ima trdo glavo in se bolj nerada uči.

Takole! Zdaj je zaenkrat vse prav. Danes je sobota. Dopoldne, kakor vsako soboto, je bil prišel njen gospodar Jur iz Domžal iz mlina. Prinesel je moke za ves teden. V mal meh jo je odmeril za Agato, da jo ponese dopoldne domov, kakor vsako soboto. Ker Agata služi pri Jurju, zlasti zavoljo moke, ker doma nimajo njive, da bi mogli kaj pridelati.

»Do štirih si prosta,« je rekel Jur. »Nesi moko domov; ob štirih pa pridi, da seženesh koze in da pogledaš za racami.«

»Bom,« je obljubila. Mislila je: »Do štirih pridem gotovo. Moke pa danes ne bom nesla, ker danes bom imela drug opravek... Ja, morebiti ne bo treba moke nikoli več nositi, ker — ker danes se bo odločilo...«

Opoldne sta šla Jur in Marica na njivo, Agata pa se je napravila in je šla, kot so se dogovorile z Genovefo in Katinko. Skupno bodo povedale očetu ves načrt, ki so ga bile napravile zadnje dni: Agata naj pusti, da gre v Ljubljano, da bo pri njih služila in varovala malo Betico.

Betica je namreč še majhna in se vsake stvari boji. A je dovolj stakljiva, da hoče vse obbrestiti in vse videti. Če le more, uide k potoku, si zaviše krilo in brodi po vodi. Pa naj se prikaže potem žaba ali kaj takega — u, potem pa kriči in vpije toliko časa, da kdo pride in jo reši. Zato bi morali vedno paziti nanjo. Genovefa in Katinka pa ne moreta, ker hodita v šolo. Kuharica Tereza pa tudi ne more, ker mora biti v kuhinji. Mama je pa lani umrla. In oče je profesor, ki uči večje dijake, in mora biti v šoli. Mis pa pravi, da je za učiteljico pri hiši, ne za pestunjo. Zato so se že večkrat menili, da bo treba dobiti eno, ki ji bo skrb samo za Betico. In ta ena bo sedaj — Agata! Seveda oče Agatin mora še privoliti. Agatin oče je namreč invalid in ima Agato silno rad. Ne samo zato, ker mu nosi moko, ampak tudi tako. Če mu pa zdaj Agata obljubi, da mu bo iz mesta pošiljala ne samo moko, ampak tudi denar... Ah, danes se mora odločiti!

Torej od dveh do treh! Doma pri Jurju pa sloni meh ob peči in čaka... In tako bo slonel še tedaj, ko prideta Jur in Marica z njive. In bo vprašala Marica:

»Kako to, da ni odnesla meha?«

»Saj res. Ali je pozabila?« bo rekel Jur.

Šele zvečer, ko bo prišla Agata nazaj, in ko bo že vse dogovorjeno, jima bo dopovedala, kako da so prišle vse tri: mis, Genovefa in Katinka in so pregovorile očeta, da bo dal njo, Agato, v službo v mesto. Pa naj Jur in Marica za to nikar ne zamerita, ker Agata bo imela v mestu večjo plačo, kot ji jo moreta dati Jur in Marica. Jur in Marica si bosta pa že pomagala s kako drugo; ker, dokler bo Jur nosil moko iz Domžal, se bo še vedno dobila katera, ki bo rada služila. Jur in Marica bosta na to malo žalostna, ali morebiti celo nekoliko nevoljna — pa kaj se hoče? Ah, da bi že kmalu bilo res vse uravnano!

Agata je vstala z štora, koder je sedela. Dvignila je roke nad glavo in se pretegnila. Zdaj je šele videla, kako je velika. Z lahkoto je dosegla češnjevo vejo nad seboj. In vendar — pred letom, ko je bila še doma, ni mogla obrati niti češenj, ki so visele na tej veji... O, in kako močna je postala od lani! Kaj ji je stresti takole vejo! Na! Samega prešernega veselja jo je stresla in zamajala gor in dol. Ker Agata je zadosti velika in zadosti stara, da pojde v mesto — v mesto — v Ljubljano!

Tralala, tralala,

Agata bo pa gospa...

Kako je neumna! Glej, besede se ji kar same skladajo v pesem! Najrajši bi zaukala kakor fant. Pa ne sme; ker oče še nič ne ve, da je tu. Šele, ko bodo mis, Genovefa in Katinka dospele, takrat se prikaže Agata iz svojega skrivališča, da jih popelje k očetu. —

Kako bo neki? Oče v tem trenutku niti ne slutí, kako ga bodo obdelovale. Največ bo seveda govorila Katinka. Genovefa bo le bolj

vmes kaj rekla. Mis bo pa dala veljavo, zato ker bo takorekoč namesto profesorja zraven. In potem bo oče dovolil. Kaj bi ne! Malo težko jo bo sicer pustil od doma, svojo Agato, ki je njegova najstarejša in ki jo ima najrajši. Tudi Agati bo hudo, kadar bo treba iti; ampak biti mora, ker rac in kôz vendar ne more pasti vse življenje... Ko bo oče privolil, bo opravljena najvažnejša reč. Potem jo bo prijela Katinka od samega veselja okrog pasa in bo zaplesala ž njo vpričo očeta in bo rekla: »Zdaj pa pojdemo! Oče, zdaj vam jo odpeljemo, tole vašo Agato!« In oče bo zvečer povedal materi, ko pride iz taberha. In Tinče, ko bo prišgal kozo s paše, in Polona ž njim — oba bosta kar zijala in debelo gledala zavoljo Agate, ki pojde v mesto. Polona bo celo jokala in ji bo skoro nevoščljiva, njej, Agati, ki ji ne bo več treba pasti rac in koz...

Ah —!

In zopet ni mogla mirovati. Stopala je pod češnjo gor in dol, dol in gor — in kadar se ji je zazdelo, je posegla v vejo in jo stresla, kot bi bila stresla Genovefo ali Katinko, ako bi ju imela v tem trenutku poleg sebe.

(Nadaljevanje.)

Gorski:

Zanimive pripovedi profesorja Silvestra.¹

4. Na morskem dnu.

Spet smo bili nekega nedeljskega popoldneva pri našem učenem gospodu profesorju Silvestru. Če prav pomnim, je moralo biti pozimi. Zakaj spominjam se še, kako smo drgetali od mraza, ko smo se zbirali v njegovi vili. Cepetali smo in si pihali v roke, da bi si jih ogreli. Kmalu pa je prišel sivolasi profesor in nam ukazal, naj stopimo v dobro zakurjeno pritlično sobo. Kajpada smo hoteli biti vsi čim bližje peči. Toda ni šlo! Nobeden se ji ni smel približati. Gospod profesor je rekel: toplota vas pomehkuži in napravi zaspane. Hočeš nočeš smo morali vsi sestti po klopeh, ki so stale pod okni okrog stene nasproti peči. Pa profesor je imel ob tem še poseben namen.

Tik pri peči, na steni, precej visoko, je visela dosti stara slika. Vsi smo jo lahko videli. In to je gospod profesor tudi hotel. Saj je takoj, ko smo se vsedli, pokazal nanjo, rekoč:

»Otroci, kaj pa vidite tam?«

¹ Glej pripovedi 1—3 v letniku 1923!